

A stack of several books with light-colored covers and red decorative borders is placed on a dark wooden table. A pair of black-rimmed glasses rests on top of the books. The background is a wooden surface with a horizontal grain.

นวนิยาย

THG2303

วิชาการวรรณกรรมไทยร่วมสมัย

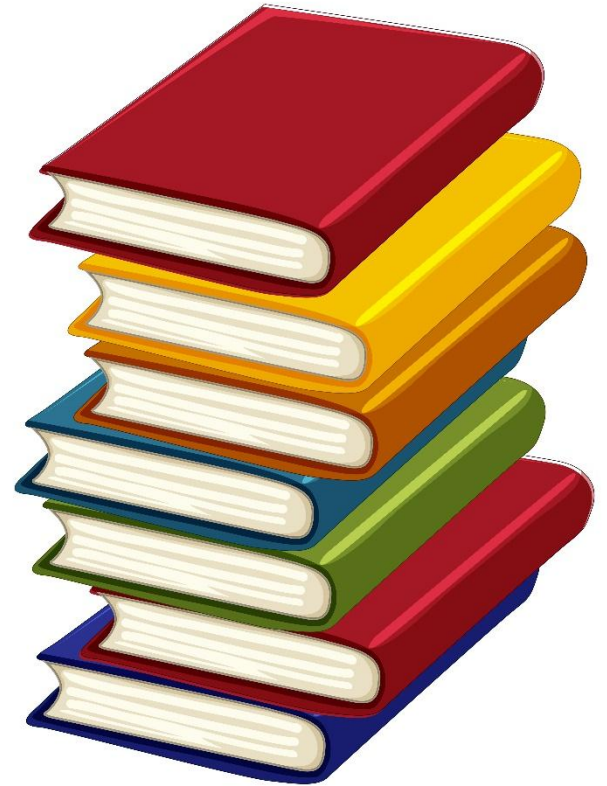
ความหมายของนวนิยาย

คำว่า นวนิยาย แปลความตามตัวอักษร

นว หมายถึง ใหม่

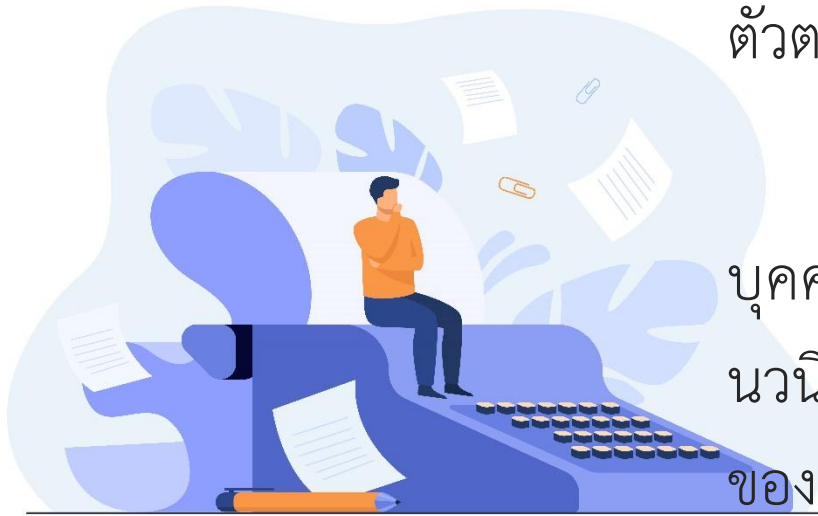
นิยาย หมายถึง เรื่องเล่า

นวนิยาย (novel) หมายถึง นิยายแบบใหม่ หรือ เรื่องเล่าแบบใหม่

ความหมายของนวนิยาย (ต่อ)

นวนิยาย คือ เรื่องเล่าขนาดยาวที่เกี่ยวกับบุคคลที่ไม่มีตัวตนจริง

นวนิยายเป็นทั้งเรื่องจริงและเรื่องเท็จ กล่าวคือ แม้ว่าบุคคลและพฤติกรรมต่าง ๆ จะไม่ได้เกิดขึ้นจริง แต่ตัวละครในนวนิยายเกิดจากแบบฉบับของบุคคลที่มีชีวิตจริง และพฤติกรรมของตัวละครก็สอดคล้องกับลักษณะของบุคคลที่ปรากฏขึ้นจริงในสถานที่และยุคสมัยนั้น ๆ

กำเนิดนวนิยายไทย

ในสมัยรัชกาลที่ ๔ และ ๕ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ได้เริ่มมีคนไทยไปศึกษาวิชาการต่าง ๆ ในยุโรป และได้รับอิทธิพลจากวรรณกรรมตะวันตกในรูปแบบที่เรียกว่า นวนิยาย มาเผยแพร่ และเจริญก้าวหน้ามากขึ้น

นวนิยายที่ปรากฏเป็นเรื่องแรกในไทย เป็นนวนิยายแปล คือ เรื่อง *ความพยายาม* ผู้แปล คือ พระยาสุรินทรราชา (นกยูง วิเศษกุล) แปลจากเรื่อง *Vendetta* ของ Marie Corelli

กำเนิดนวนิยายไทย (ต่อ)

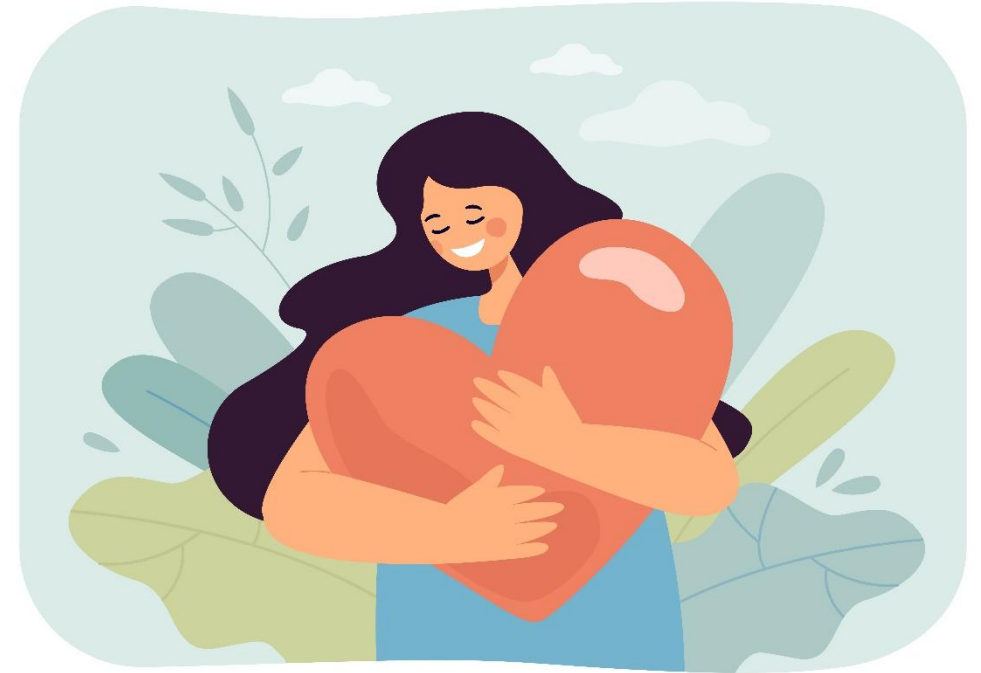
เรื่อง*ความพยาบาท* ลงพิมพ์ในหนังสือลัทธิวิทยา ซึ่งมีกรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ (น.ม.ส.) เป็นผู้ดำเนินการจัดทำ ต่อมาได้มีผู้แปลนวนิยายเรื่องอื่น ๆ เช่น เรื่องเซอร์ลือคโฮลมส์ ของ เซอร์อาเธอร์ โคนัน ดอยล์

ต่อมา หลวงวิลาศปริวัตร (ครูเหลี่ยม) ได้แต่งนวนิยายเรื่อง*ความไม่พยาบาท* โดยแต่งเลียนแบบเรื่องแปลเรื่อง*ความพยาบาท*

กำเนิดนวนิยายไทย (ต่อ)

ในช่วงรัชกาลที่ ๗ เป็นต้นมา การแต่งนวนิยายได้รับความนิยมแพร่หลายมากขึ้น แต่มีลักษณะเป็นหนังสืออ่านเล่นหรือนิยายประโลมโลก ถือเป็นเรื่องเหลวไหล เพราะนวนิยายในระยะแรกนี้ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับความรักในรูปแบบต่าง ๆ เช่น รักสุข รักโศก รักปนแค้น รักแบบพ่อแม่แม่มองอน

Love

กำเนิดนวนิยายไทย (ต่อ)

ในช่วง ๒๐ ปีต่อมา นวนิยายได้รับการยอมรับมากขึ้น ในฐานะหนังสือประกอบความรู้เป็น “ประสบการณ์ เทียม” ให้ผู้อ่านได้เรียนรู้ชีวิตและสังคมจากนวนิยาย เพราะนวนิยายเปรียบเสมือน *กระจกเงาบานใหญ่* ที่สะท้อนชีวิต สังคม และแง่คิด จึงไม่ใช่หนังสือ “อ่านเล่น” เพียงอย่างเดียว

ประเภทของนวนิยาย

ประเภทของนวนิยาย

นวนิยายอาจแบ่งประเภทตามเนื้อเรื่องได้หลายประเภท ดังนี้

๑. นวนิยายรัก
๒. นวนิยายสะท้อนสังคม
๓. นวนิยายแสดงข้อคิดหรือปัญหา
๔. นวนิยายชีวิตโลดโผน
๕. อาชญนวนิยาย

ประเภทของนวนิยาย (ต่อ)

ดังนี้

นวนิยายอาจแบ่งประเภทตามเนื้อเรื่องได้หลายประเภท

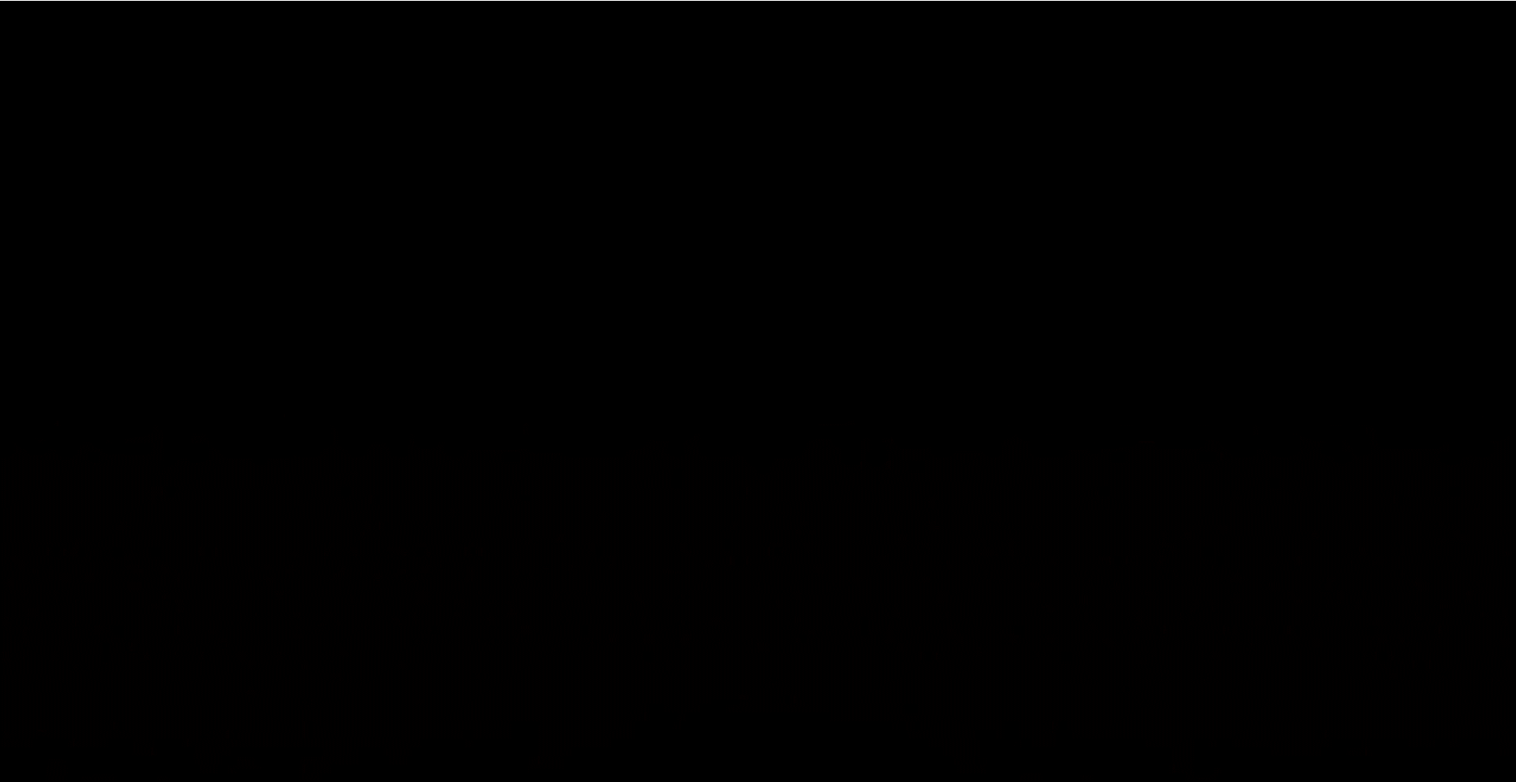
๖. นวนิยายผจญภัย
๗. หัสนิยาย
๘. นวนิยายอิงประวัติศาสตร์
๙. นวนิยายการเมือง
๑๐. นวนิยายพุทธศาสนา
๑๑. นวนิยายเชิงวิทยาศาสตร์
๑๒. นวนิยายวาย

<https://www.youtube.com/watch?v=RlbUEEGgA14>

<https://www.youtube.com/watch?v=nFtUpmGxKgA&t=202s>

<https://www.youtube.com/watch?v=GxqoljuFHiw&list=PLltnDy2l71Jl2u-Q-qBXFOfuX7-kIKpbc>

บทบาทของนวนิยายกับสังคม

บทบาทของนวนิยายกับสังคม แบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ

๑. สังคมมีบทบาทต่อนวนิยาย
๒. นวนิยายมีบทบาทต่อสังคม

บทบาทของนวนิยายกับสังคม (ต่อ)

๑. สังคมมีบทบาทต่อนวนิยาย

สถานที่ เวลา บุคคล ตลอดจนภาวะทางสังคม เป็น วัตถุประสงค์ของผู้เขียน เช่น การสร้างฉาก การบรรยายลักษณะของตัวละคร พฤติกรรมของตัวละคร

นวนิยายไทยได้รับผลกระทบจากความเปลี่ยนแปลงของ สังคมในหลายยุคหลายสมัย ทั้งในด้านรูปแบบและเนื้อหา รวมถึงด้าน ภาษา ซึ่งเห็นได้อย่างชัดเจนในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม

จากลักษณะเหล่านี้จึงแสดงถึงอิทธิพลของสังคมที่มีต่อ นวนิยายอย่างชัดเจนที่สุด ๒ ประเด็น ดังนี้

บทบาทของนวนิยายกับสังคม (ต่อ)

๑.๑ ความคลี่คลายขยายตัวของวรรณกรรม

จากนวนิยายรักพาฝันเป็น นวนิยายที่เสนอ
ข้อคิด นวนิยายการเมือง และนวนิยายสะท้อนภาพสังคม
ด้านเนื้อหาและแนวคิด จะเห็นได้อย่าง
ชัดเจนว่า ความเปลี่ยนแปลงของสังคมทำให้เนื้อหาและ
แนวคิดของนวนิยายเปลี่ยนแปลงไป

นักเขียนเสนอแนวคิดใหม่ ๆ โดยการตั้ง
คำถาม การคัดค้าน การแสวงหาทางออก ซึ่งบางครั้งเกิด
ความขัดแย้งระหว่างความคิดเก่ากับความคิดใหม่อย่าง
รุนแรง

บทบาทของนวนิยายกับสังคม (ต่อ)

๑.๒ เสรีภาพของนักเขียน

“การเมือง” มีอิทธิพลต่อเสรีภาพของนักเขียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนโยบายของผู้มีอำนาจในการปกครอง เช่น ยุคสมัยของ จอมพล ป. พิบูลสงคราม จะเห็นได้จาก

การเปลี่ยนแปลงขนบนิยามไทยหลาย ๆ ประการ ให้เป็นแบบตะวันตก

กฎเกณฑ์เรื่องการสะกดคำและการใช้ภาษา ไม่ให้ใช้ภาษาบาลีสันสกฤต

บทบาทของนวนิยายกับสังคม (ต่อ)

๒. นวนิยายมีบทบาทต่อสังคม

บทบาทแรกของนวนิยายที่มีต่อสังคม ดังนี้

๒.๑ ให้ความเพลิดเพลิน เพราะนวนิยายจำลองชีวิต ความรู้สึก และอารมณ์ต่าง ๆ ของมนุษย์ กระตุ้นจิตใจสำนึกของมนุษย์ในเรื่องความเพ้อฝัน ความเก่งกล้าสามารถ ความลึกลับบางอย่าง

บทบาทของนวนิยายกับสังคม (ต่อ)

๒. นวนิยายมีบทบาทต่อสังคม

๒.๒ ทำหน้าที่เป็นกระจกเงาสท้อนสังคม ภาพสังคมในนวนิยายจะปรากฏอย่างไรขึ้นอยู่กับผู้เขียน บางครั้งผู้เขียนอาจสะท้อนภาพสังคมอย่างจริงจัง โดยเฉพาะในส่วนที่เป็น “ปัญหาสังคม” เช่น ปัญหาการคอร์รัปชันในวงราชการ ปัญหาความขัดแย้งของนายทุนกับกรรมกร ปัญหาโสเภณี ปัญหาครอบครัว ฯลฯ

**สภาพสังคมที่ผู้เขียนตั้งใจสะท้อนออกมาจะเป็นแนวคิดเด่นของเรื่อง

บทบาทของนวนิยายกับสังคม (ต่อ)

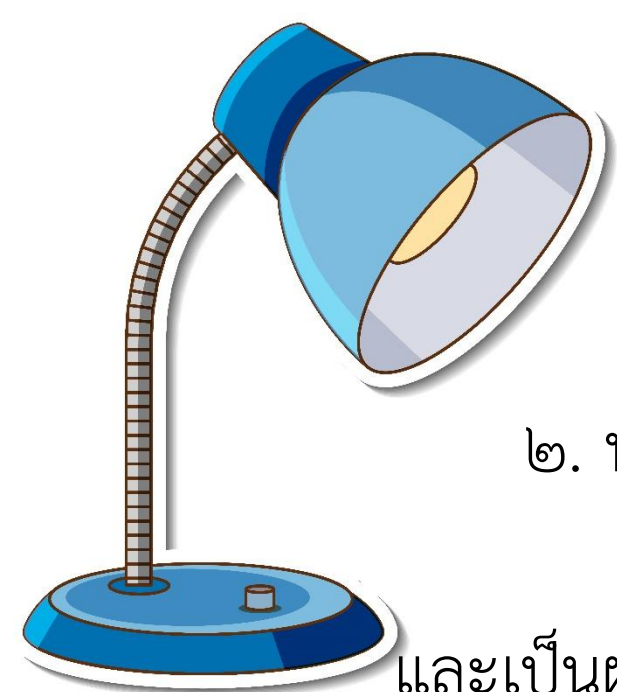
๒. นวนิยายมีบทบาทต่อสังคม

๒.๓ มีอิทธิพลต่อสังคม แบ่งเป็นสองด้าน คือ ในทางสร้างสรรค์สังคม และเป็นผลเสียต่อสังคม

๒.๓.๑ ในทางสร้างสรรค์สังคม

นวนิยายที่ผู้เขียนจงใจเสนอทัศนคติในเชิงสร้างสรรค์สังคม เรียกว่า “วรรณกรรมเพื่อชีวิตเพื่อประชาชน” หรือ “วรรณกรรมแนวสังคมนิยม”

ลักษณะการเขียนวรรณกรรมแนวนี้มีทั้งตั้งคำถาม ตีแผ่โจมตี คัดค้าน “สังคมที่เป็นอยู่” และเสนอ “สังคมที่ควรจะเป็น” ให้ร่วมรับรู้ปัญหา และต่อสู้ให้ถึงเป้าหมายร่วมกัน

บทบาทของนวนิยายกับสังคม (ต่อ)

๒. นวนิยายมีบทบาทต่อสังคม

๒.๓ มีอิทธิพลต่อสังคม แบ่งเป็นสองด้าน คือ ในทางสร้างสรรค์สังคม และเป็นผลเสียต่อสังคม

๒.๓.๒ ในด้านผลเสียต่อสังคม

นวนิยายอาจจะสร้างค่านิยมที่ผิด ๆ บิดเบือนความจริง และอาจเป็นผลเสียต่อสังคมส่วนรวมหากมีลักษณะ “มอมเมาคนอ่าน” เช่น นวนิยายบูโลดโผน มักสร้างพฤติกรรมของตัวละครที่เกินจริง พระเอกเก่งเกินมนุษย์ นวนิยายที่ “หนี” ไปจากความจริงของชีวิต จนไม่กล้าเผชิญปัญหา หรือเผชิญกับความจริง

ไทยบันเทิง

ข่าว

THAI PBS NEWS

กริชฎา ดิษฐ์

หลักการวิจารณ์นวนิยาย

การวิจารณ์โครงเรื่อง

๑. จงอธิบายเหตุการณ์ต่าง ๆ ว่า เหตุการณ์ใดเป็นเหตุการณ์สำคัญที่ทำให้เรื่องดำเนินไป และเหตุการณ์ใดที่ออกนอกเรื่อง
๒. โครงเรื่องมีลักษณะอย่างไร เป็นโครงเรื่องเดี่ยวหรือมีโครงเรื่องซ้อนกัน
๓. ความขัดแย้งต่าง ๆ ในเรื่องนั้นส่งผลให้เกิดแรงผลักดันอะไรและส่งผลต่อการสร้างตัวละครอย่างไร

หลักการวิจารณ์นวนิยาย (ต่อ)

การวิจารณ์กลวิธีในการเล่าเรื่อง

๑. ผู้แต่งใช้กลวิธีในการเล่าเรื่อง โดยเล่าจากผู้เล่าแบบใด ผู้เล่านั้นมีบทบาทสำคัญในเรื่องราวตอนใด

๒. ผู้แต่งใช้ผู้เล่าเรื่องแบบผู้รู้แจ้งหมดทุกประการหรือไม่ บรรยายได้ชัดเจนเพียงไร

หลักการวิจารณ์นวนิยาย (ต่อ)

การวิจารณ์แก่นเรื่องหรือแนวคิด

๑. จงอธิบายประสบการณ์ที่สำคัญในชีวิตมนุษย์ที่ปรากฏในนวนิยาย
๒. ผู้แต่งได้แสดงจุดมุ่งหมายของเรื่องให้ผู้อ่านได้อย่างชัดเจนหรือไม่
๓. ผู้แต่งแสดงแนวคิดเรื่องใดอย่างชัดเจนในนวนิยาย

หลักการวิจารณ์นวนิยาย (ต่อ)

การวิจารณ์ตัวละคร

๑. ตัวละครใดมีบทบาทสำคัญต่อแก่นของเรื่อง
๒. ตัวละครต่าง ๆ ในเรื่องมีลักษณะเด่นอย่างไร เพียงใด
๓. ตัวละครต่าง ๆ ในเรื่องมีความสัมพันธ์กันในลักษณะใด

หลักการวิจารณ์นวนิยาย (ต่อ)

การวิจารณ์ฉาก

๑. นวนิยายเรื่องนี้ใช้ฉากมากน้อยเพียงใด
๒. ผู้แต่งบรรยายฉากได้ชัดเจนเพียงใด
๓. ฉากต่าง ๆ ในนวนิยายมีอิทธิพลต่อการดำเนินเรื่องอย่างไร